

LIKOVNI ŽIVOT

br.113/114

god. XVIII

11

Bratislav Ljubišić
DRAGAN MARTINOVIĆ

Jul 2005.

U vreme kada je stasao kao slikar Dragan Martinović, u savremenom slikarstvu bilo je nekoliko pobuna. Najpre je to bio ponovni izazov optike: sa Viktorom Vazarelijem započeo je ciklus istraživanja kako što uspešnije zavarati oko i šta učiniti s objektivom. Načini njegovog razlaganja na detalje i optičkog slaganja u posmatračevom oku bilo je osnovno bavljenje slikara i grafičara. Doduše, bilo je pokušaja i u skulpturi, no to su usamljeni primeri. Dakle, stara tema: kako zavarati oko posmatrača i sugerisati treću dimenziju. Posle op arta pojavljuje se pop art popularna umetnost koja je samo htela da sadržajima skrene pažnju posmatrača na ono što nije samo predmet i predmetno. Pojavljuju se slike koje plene bogatstvom ideja ali i slikarskim jezikom koji je potisnuo svedenost apstraktnog izražavanja. I na to je usledila reakcija: čitava jedna generacija studenata je zdušno nastupila i pojavila se u javnosti sa delima koja su vraćala u žižu interesovanja XVIII vek u Holandiji. To je bio odgovor na fotorealizam: pokazalo se da i umetnici umeju da slikaju kao fotoaparati. Pa, što je normalno, i plemenitije. Milan Miletić, Sava Jovanović, Slobodan Matić, Sonja Lamut, nabrajam samo neke, naterali su do tada ravnodušnog kritičara-profesora Lazara Trifunovića, da u "Delu" napiše tekst "Reifikacija slike". No, to je bio povod da se oglasi Dragoš Kalajić u istom

časopisu. Tekst pod bombastičnim nazivom "Basta", insistirao je da je slika uvek ima ime ma čime se ona bavila. Od ikone preko, belog kvadrata na belom, do fotorealizma i postvarivanja – slika je uvek problem duhovnog i logičnog kako u umetnosti, tako i u posmatraču.

To je milje u kojem je stasavao i stasao Dragan Martinović. Oslonjen na bajkoviti svet koji je u slikarstvu na velika vrata inagurisao njegov zemljak, Milić od Mačve, zadivljen nekim drugim otkrićima koja je nama doneo Čeh, Jirži Anderle, privratio se posla koji je samo na prvi pogled postvarivanje, insistiranje na trećoj dimenziji. Ima u njegovom slikarstvu priče i on se nje ne plaši. To je ona ista priča koju zdušno zagovara Zdravko Mandić slikajući magline, ili ona atmosfera koju je kod nas doneo Milenko Stančić. Priča koja je i kod nadrealista i kod superrealista priča. Može se likovnim sredstvima iskazati nostalgija, "žal za mladošću", ili ono Vijonovo "Sire gde su lanjski snegovi!" Ali ako u sve to ugradite neobičan slikarski osećaj za definiciju prostora – ponegde se približava Šardeni i Pusenu – ili za materijalizaciju koja je više od simbolistike, onda ste došli do jedne neobične dimenzije slikarstva. Priča je tu ali u verbalnim iskazima valja pronaći slikovitost i takvu moć reči. Znači, otkriti suštinu i tajnu poezije i to one Vojislava Ilića, možda Disa, pa i Mike Antića. To je ono što ova izložba uz još koje čega nudi posmatraču i nameće mu šansu da se pronađe u vrtu sentimentalnog vaspitanja.

Dragan Martinović je rođen 1957. godine. Likovnu Akademiju je završio u Beogradu u klasi Zorana Petrovića. Pored slikarstva bavi se pedagoškim radom.
